

Kun varattu varhaiskasvatuspaikka jää tyhjäksi, kustannukset eivät katoa

Mitä tuore suomalainen tieto kertoo ilmoittamattomista poissaoloista - ja miten ajantasainen läsnäolotieto tukee suunnittelua.

TUTKIMUKSEEN PERUSTUVA ARTIKKELI

1,2 M€

Helsingin arvio ylimääräisistä kustannuksista

Yli 23 000 ilmoittamatonta kesäpoissaolopäivää edellisenä kesänä Helsingin kaupungin Ylelle kesäkuussa 2026 antamien tietojen mukaan.

Ylen 29.6.2026 julkaisema tieto perustuu Helsingin kaupungin antamiin lukuihin.

Tuttu arjen haaste on saanut mitattavan hintalapun

Suunnitelmat muuttuvat. Lapsi sairastuu, loma siirtyy tai perhe varaa kesähoitoa ennen kuin kaikki järjestelyt ovat varmistuneet. Tämä on tavallista elämää. Toiminnallinen haaste syntyy silloin, kun muuttunut tieto ei saavuta päiväkotia ajoissa.

Yle uutisoi kesäkuussa 2026, että ilmoittamattomista kesäpoissaoloista oli aiheutunut Helsingin kaupungille arviolta 1,2 miljoonan euron ylimääräiset kustannukset edellisenä kesänä. Ilmoittamattomia poissaolopäiviä oli yli 23 000. Helsingin varhaiskasvatusjohtajan mukaan henkilöstön lomat, lasten ateriat ja puhtauspalvelut järjestetään ennalta ilmoitetun lapsimäärän perusteella.

Lähde: Yle 29.6.2026 - Helsingille koitui miljoonakulut päiväkotien ilmoittamattomista kesäpoissaoloista
<https://yle.fi/a/74-20233529>

Kyse ei ole vain Helsingistä

Samassa Ylen uutisessa Vantaa kertoi, että noin 30 prosenttia varatuista kesähoitopaikoista jää yleensä käyttämättä. Espoossa ilmoittamattomia poissaoloja kertyy eniten kesällä. Luvut kuvaavat kesätoimintaa, eivät koko vuoden tavallista läsnäoloa. Ne osoittavat kuitenkin, kuinka suuri merkitys ennakkotiedolla on resurssien suunnittelussa.

Joensuu tarjoaa toisen konkreettisen esimerkin. Kaupungin laskelman mukaan ilmoittamattomista poissaoloista syntyi heinäkuussa 2024 yhteensä 256 000 euroa tarpeettomia kustannuksia. Tuolloin päivittäin keskimäärin 340 lasta jäi pois ilman ilmoitusta.

Seuraavana kesänä Joensuu otti käyttöön lisämaksun tietyistä pitkistä hoitoaikavarauksista, joita ei peruttu määrääjassa, ja viesti asiasta laajasti perheille. Kesä-heinäkuussa 2025 peruuttamattomiin varauksiin liittyvät kustannukset olivat yhteensä 178 000 euroa pienemmät kuin vuotta aiemmin. Päivittäin yli sata varausta vähemmän jäi käyttämättä. Tulosta ei kuitenkaan pidä selittää vain yhdellä tekijällä, sillä maksukäytäntö ja viestintäkampanja toteutettiin samanaikaisesti.

Lähteet: Yle 16.5. ja 4.9.2025 - Joensuun kustannukset ja niiden myöhempi väheneminen <https://yle.fi/a/74-20156328> | <https://yle.fi/a/74-20180922>

Mistä vältettävissä olevat kustannukset syntyvät?

1. Henkilöstö ja sijaiset

Havainnollistava kuva: erilliset henkilöstö- ja läsnäolotiedot vaikeuttavat muuttuvien hoitotarpeiden yhteensovittamista.

Varhaiskasvatuksessa on oltava riittävästi henkilöstöä paikalla suhteessa läsnä oleviin lapsiin. Työvuorot, lomat ja sijaisten tarve suunnitellaan siksi odotetun lapsimäärän mukaan. Kuntaliitto kertoi vuonna 2025, että puutteelliset poissaolotiedot olivat johtaneet joissakin päiväkodeissa sellaisten sijaisten palkkaamiseen, joita ei lopulta olisi tarvittu.

Lähde: Kuntaliitto 29.1.2025 <https://www.kuntaliitto.fi/tiedotteet/2025/varhaiskasvatuksen-jarjestamiskustannukset-ovat-nousseet-merkittavasti>

2. Ateriat ja ruokahävikki

Havainnollistava kuva: tarkempi läsnäolijamäärä voi tukea aterioiden tilaamista ja valmistusta.

Ateriat tilataan tai valmistetaan ennen kuin lopullinen läsnäolijamäärä on tiedossa. Luonnonvarakeskuksen tutkimuksessa mitattujen päiväkotien ruokahävikki oli 20-30 prosenttia valmistetusta ruoasta. Samanaikaisessa seurantahankkeessa osuus oli noin 27 prosenttia. Suurin osa oli tarjoiluhävikkiä, joka liittyi ruoan ylivalmistukseen tai -tilaamiseen. Tutkijat tunnistivat epävarmuuden paikalla olevien lasten määrästä yhdeksi syyksi siihen, että ruokaa valmistetaan varmuuden vuoksi ylimääräistä.

Kaikki päiväkotien ruokahävikki ei kuitenkaan johdu ilmoittamattomista poissaoloista. Myös ruokalistat, annosmäärien arviointi ja lasten ruokahalun tavallinen vaihtelu vaikuttavat. Tutkimus osoittaa silti, että tarkempi tieto odotetusta lapsimäärästä voi tukea ateriasuunnittelua.

Lähde: Luonnonvarakeskus, Lahti & Silvennoinen 2020 <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-326-904-0>

3. Siivous, tilat ja loma-ajan keskittäminen

Päiväkoti Silkkiuikku: tyhjä päiväkodin piha hiljaisena loma-aikana.

Kun tuleva läsnäolo tiedetään riittävän aikaisin, palveluntuottaja voi arvioida, mitkä yksiköt ja ryhmät tarvitaan, ajoittaa henkilöstön lomia hiljaisempiin jaksoihin ja tilata palvelut todellisen tarpeen mukaan. Varmuuden vuoksi järjestelmään jätetyt varaukset heikentävät tätä mahdollisuutta.

Muuttuvista hoitotarpeista viestiminen sujuvaksi

Ratkaisu ei ole olettaa, että perheet aiheuttavat hukkaa tarkoituksella. Hoidon tarve muuttuu aidosti, etenkin lomakausina ja vaihtelevia työaikoja tekevissä perheissä. Ilmoittamisen on siksi oltava helppoa ja sen tulee tapahtua samassa tiedonkulussa, jota henkilöstö muutenkin käyttää.

Toimivan järjestelmän tulisi antaa perheelle helppo tapa ilmoittaa lapsen odotetut tuonti- ja haku aika, merkitä yhden päivän tai pidemmän jakson poissaolo, valita poissaolon syy sekä päivittää tieto suunnitelmien muuttuessa. Kasvattajien tulee nähdä päivän odotettu läsnäolo ilman erillisten viestien etsimistä. Johto tarvitsee tulevaa koskevaa tietoa ja raportteja toiminnan suunnitteluun.

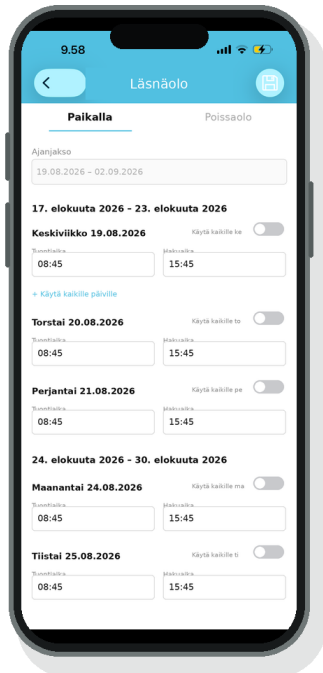
Miten Kindiedays tukee yhteistä tilannekuvaa?

Kindiedays yhdistää läsnäolotiedot Family-sovelluksesta Educator-sovellukseen ja johdon raportteihin. Perheet voivat varata tulevia hoitoaikoja ja ilmoittaa poissaolon syyn sekä halutessaan lisätietoja. Kasvattajat näkevät päivän odotetut poissaolot, lapsen arvioidun

tuonti- ja hakuajan sekä tulevien kalenteripäivien poissaolot. Johto voi tarkastella ja viedä läsnäoloreportteja.

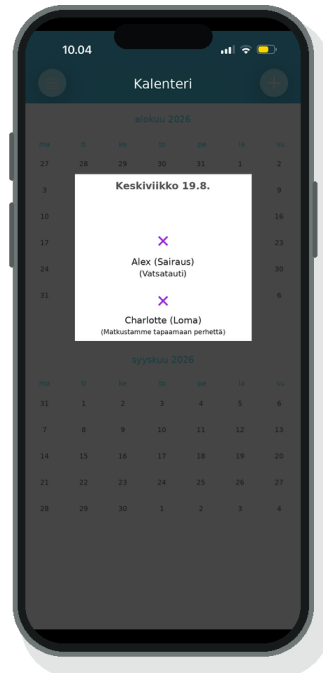
Mikään digitaalinen työkalu ei yksin takaa säästöjä, ja läsnäolotieto on vain yksi osa henkilöstö- ja ateriasuunnittelua. Kindiedays voi kuitenkin tarjota selkeämmän ja yhteisen tiedonkulun, jonka avulla päätöksiä voidaan tehdä mahdollisimman ajantasaisen tiedon pohjalta.

Yksi päivitys. Kasvattajien käytössä.

1 FAMILY-SOVELLUS

Perhe ilmoittaa hoitoajat tai poissaolon

2 EDUCATOR-SOVELLUS

Kasvattaja tarkistaa odotetut poissaolot

Tuotekuvat näyttävät, miten hoitoaika- ja poissaolotieto siirtyy perheiltä kasvattajille.

3 JOHDON RAPORTIT

Esimerkki yhdestä raporttivaihtoehdosta. Ladattavissa suoraan myös Excelliin.

	Total	Total Overtime	Absent Inform	Absent Late	Absent Uninform	Total Absent	Mon 17.8.26	Tue 18.8.26	Wed 19.8.26	Thu 20.8.26	Fri 21.8.26	Sat 22.8.26	Sun 23.8.26
Aino Korhonen	35hrs 15mins	-	1	-	-	1	8.15 15.30	8.15 15.30	X 14.08 14.08	8.15 15.30	8.15 14.45	-	-
Elias Virtanen	32hrs 30mins	-	-	-	1	1	8.00 15.00	X 17.08 17.08	8.00 15.00	8.00 15.00	8.00 14.30	-	-
Emma Laine	36hrs 45mins	15mins	-	1	-	1	8.30 16.00	8.30 16.00	8.30 16.15	X 19.08 19.08	8.30 15.30	-	-
Leo Nieminen	38hrs 0mins	-	-	-	-	-	7.45 15.30	7.45 15.30	7.45 15.30	7.45 15.30	7.45 14.45	-	-
Sofia Mäkinen	29hrs 45mins	-	1	-	-	1	9.00 15.45	9.00 15.45	9.00 15.45	9.00 15.45	X 13.08 13.08	-	-
Oliver Lehto	34hrs 30mins	-	-	-	-	-	8.00 15.00	8.00 15.00	8.00 15.00	8.00 15.00	8.00 14.30	-	-
Ella Koski	30hrs 0mins	-	-	-	1	1	X 16.08 16.08	8.45 15.15	8.45 15.15	8.45 15.15	8.45 14.45	-	-
Total absence per day			2	1	2	5	1	1	0	1	1	0	0
Total presence per day							6	6	7	6	6	0	0

X - Absent by Carer dd.MM - Date of creation HH:mm - Time of creation

X - Absent by Manager dd.MM - Date of creation HH:mm - Time of creation

X - Absent Late Informed dd.MM - Date of creation HH:mm - Time of creation

Expected Attending

Esimerkki Kindiedaysin johdon läsnäoloreportista realistisilla esimerkkitiedoilla.

Enemmän kuin läsnäolon hallintaa

Läsnäolon hallinta on yksi osa laajempaa Kindiedays-kokonaisuutta. Sama yhdistetty ratkaisu tukee myös pedagogista suunnittelua ja dokumentointia, oppimishavaintoja ja raportteja, päivittäisten rutiinien kirjaamista sekä kasvattajien ja perheiden välistä viestintää. Näin yksikkö voi hallita toiminnan tietoja ja lapsen oppimisen polkua samassa digitaalisessa ympäristössä.

Yksi yhdistetty Kindiedays-kokonaisuus

01

Läsnäolo

02

Pedagoginen
dokumentointi

03

Oppimisraportit

04

Päivittäiset rutiinit

05

Perheviestintä

Näe, miten Kindiedays tukee selkeämpää läsnäolosuunnittelua

Yhdistä perheet, kasvattajat ja johto samaan tiedonkulkuun.

VARAA MAKSUTON ETÄESITTELY →